

Pluja de crítiques per la revelació del secret de Ferrante

Rushdie cita Espàrtac, i Erri De Luca censura que la condemnin a ser famosa

XAVI AYÉN
Barcelona

Sense arribar als extrems de Sandro Ferri, l'editor italià d'Elena Ferrante –que ha declarat que “aquesta mena de periodisme és fastigós”–, hi ha hagut una mena de reacció en cadena d'escriptors i editors d'arreu del món per solidaritat amb Ferrante, que consideren víctima d'una investigació periodística sense escrúpols, la que va fer Claudio Gatti per revelar la identitat amagada sota aquest pseudònim.

L'angloindi Salman Rushdie ha escrit al seu compte de Facebook: “Sóc Elena Ferrante. Seguint l'esperit del ‘Jo sóc Espàrtac’, després de la menyspreable exposició de la seva identitat, cada escriptor del món hauria de fer això ara mateix”. Rushdie va utilitzar el nom fals de Joseph Anton durant anys, tot i que per motius no artístics, sinó de seguretat, ja que era perseguit per una fàtua islamista que havia posat preu al seu cap.

L'italià Erri De Luca, per la seva part, va declarar: “Les investigacions sobre propietats immobiliàries es fan als evasors fiscals, no als que intenten preservar l'anonimat. És una violació greu del dret a la privacitat. Ho sento per Anita Raja, a partir d'ara obligada a ser famosa”. La britànica Caitlin Moran es declara “enrabiada” i afirma que “s'ha violat el meu dret a no saber-ho, al misteri”. La seva compatriota Jojo Moyes es declara “sorpresa per tota la ràbia que es respira en la maniobra de desemmascament” i veu molt masclisme subjacent “en tota aquesta persecució, com si els crítics mascles s'haguessin pres l'anonimat d'aquesta escriptora com un insult personal. Ara perseguirem els escriptors homes de la mateixa manera? Què en sabem, de les finances de Thomas Pynchon? Sabiem l'adreça de J.D. Salinger?”.

La llista d'escriptors que s'han solidaritzat amb Ferrante inclou noms com la nord-americana Joyce Carol Oates –eterna candi-

La traductora Marilena de Chiara, dilluns passat, en un club de lectura d'Elena Ferrante a Barcelona

“Jo sóc Elena Ferrante”, clama Salman Rushdie, que es va fer dir Joseph Anton per la fàtua

data al Nobel–, l'indi Amitav Ghosh i l'italià Massimo Carlotto, així com els seus editors a tot el món. Silvia Querini (Lumen) recorda que “no és cap terrorista, que facin això als mafiosos”, i Isabel Martí (La Campana) apunta que “ja volia ser anònima quan no

la coneixia ningú. Si es manté ferma a no aparèixer, s'imposarà la Ferrante sobre la Raja; això està a les seves mans”.

La pregunta del milió és justament què passarà ara amb Ferrante? Tornarà a publicar o Gatti l'ha matat amb el seu text? Concedirà Raja entrevistes en el seu nou paper d'autora italiana més venuda del món? Com podria Ferrante mantenir converses per e-mail després d'això?

El poeta i crític dels Estats Units Adam Kirsch creu que amb Raja s'han aplicat mètodes més propis d'una investigació criminal que de la crítica literària,

tot i que admet que “l'anonimat, per a un escriptor, sempre és temporal”.

Els defensors de l'autora s'enfronten a una qüestió delicada: quina opinió els mereixen les inexactituds del seu currículum? La mateixa Elena Ferrante, al llibre *Frantumaglia* –en teoria, de no-ficció– afirmava que havia crescut a Nàpols, filla d'una cosidora. Però la mare de Raja era mestra i la família es va mudar a Roma quan ella només tenia 3 anys. Molta gent pot trobar lícit mirar de mantenir-se en l'anonimat, sens dubte, però no tant fer passar dades falses per certes.●

SITGES 2016

49 FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA FANTÀSTIC DE CATALUNYA

7—16 OCTUBRE

sitgesfilmfestival.com

Organitzat per
SITGES

Amb el suport de
Ajuntament de Sitges

Patrocini principal
**Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura**

Patrocini oficial
gasNatural fenosa

Patrocini oficial
TORRES

Patrocini oficial i amb el suport de
MELIÀ

Soci patrocini
M+
movistar

Amb la col·laboració de
la Caixa

Col·labora
Diputació de Barcelona

TV oficial
3

Bien patrocini
3

Patrocini oficial
LA VANGUARDIA

Patrocini oficial
AMTELOR

Col·laborador especial
SAMSUNG